

گزارش کمیسیون انرژی به مجلس شورای اسلامی در خصوص خاموشی های اخیر و مانع زدایی از صنعت برق کشور (مستند به تبصره ۱ ماده ۴۵ قانون آیین نامه داخلی مجلس)

شرح مسأله و بیان موضوع

در هفته های گذشته حداکثر توان عملی تولید برق کشور ۵۶ هزار مگاوات بوده در حالی که مصرف برق بالغ بر ۶۶ هزار مگاوات بوده است. فلذا ناترازی بالغ بر ۱۰ هزار مگاوات در شبکه برق بوجود آمده است. اقدامات صورت گرفته وزارت نیرو برای بهبود تراز برنامه مدیریت بار با احتساب صنایع ۴ الی ۶ هزار مگاوات بوده است. در نتیجه کمبود تولید، اعمال خاموشی هایی در حدود ۴ الی ۶ هزار مگاوات اعمال شده است.

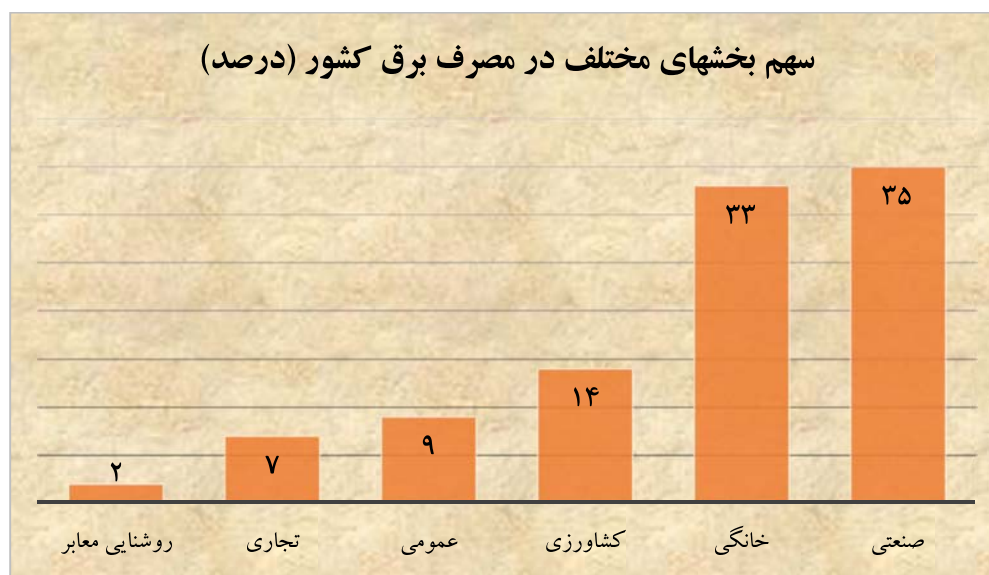

در سالهای اخیر صنعت برق کشورمان با چالش هایی از جمله برهم خوردن توازن عرضه و تقاضای برق (به دلیل عدم توسعه تولید و افزایش شدت مصرف)، مشکلات محیط کسب و کار برق، مباحث اقتصاد برق و به هم خوردن توازن مالی (قیمت گذاری دستوری و عدم پرداخت یارانه به تولید)، مدیریت غیر منسجم تولید و توزیع، تحریم و... مواجه بوده که این مجموعه چالش ها و زیر چالش های مربوط به آن کشور را با مشکلات عدیده ای مواجه کرده و احتمال خاموشی های مستمر و ناگهانی را از امسال به بعد متصور ساخته است.

عدم مدیریت صحیح تولید، توزیع و مصرف برق موجب بروز چالش های شدید امنیتی در ابعاد داخلی و بین المللی و تبدیل این فرصت گرانبهای تحریم ناپذیر به تهدید خواهد شد. لذا ضروری است تا تمهیدات لازم با راهکارهای سیاستی و عملیاتی متناسب منظور گردد. در صورت عدم توجه و تداوم وضع موجود در زمینه تولید و مصرف برق، قطعی برق بصورت مکرر و با زمان طولانی تر حتی در فصل زمستان ادامه خواهد یافت.

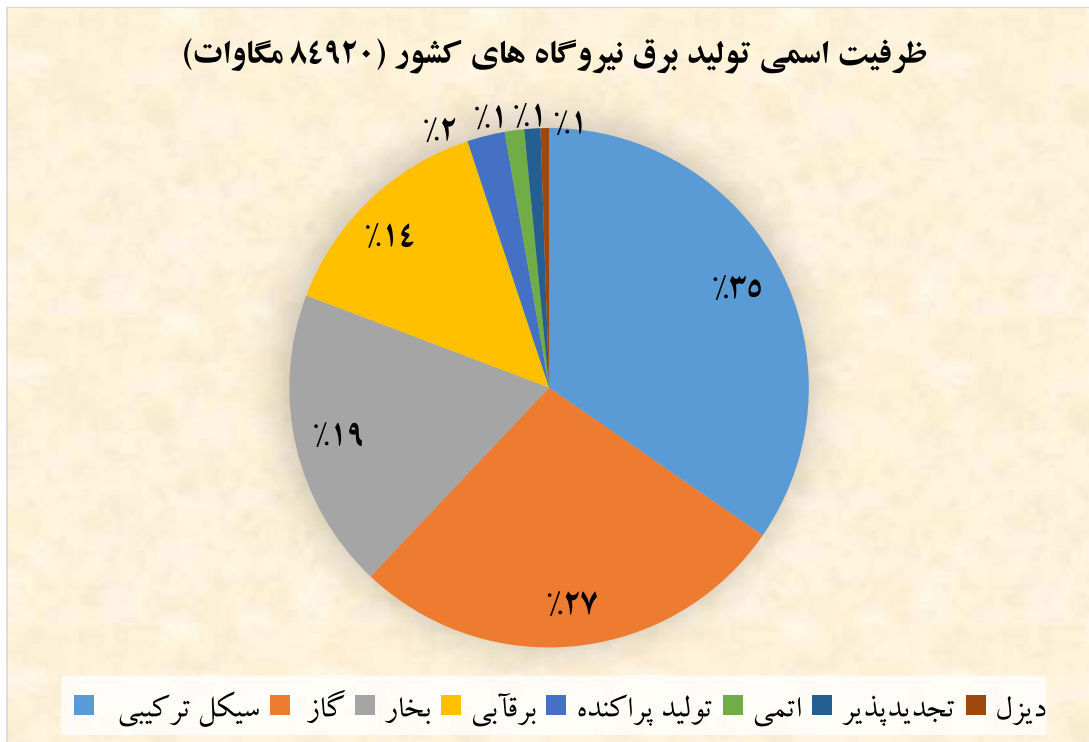
وضعیت صنعت برق کشور و چالش های پیش روی این صنعت

تعداد کل مشترکین صنعت برق حدود ۳۸ میلیون مشترک است که مصرف صنعتی ۳۵ درصد، خانگی ۳۳ درصد، کشاورزی ۱۴ درصد، عمومی ۹ درصد، تجاری ۷ درصد و روشنایی معابر ۲ درصد را شامل می شود.

ظرفیت تولید برق نیروگاه های کشور تا پایان سال ۱۳۹۹ عبارت است از: سیکل ترکیبی ۲۹۴۰۰ مگاوات، گاز ۲۳۳۰۰، بخار ۱۵۹۰۰، برق آبی ۱۲۰۰۰، تولید پراکنده ۲۰۰۰، اتمی ۱۰۲۰، تجدیدپذیر ۸۵۰، دیزلی ۴۵۰، کل ظرفیت منصوبه: ۸۴۹۲۰ مگاوات.

ظرفیت اسمی تولید برق نیروگاه های کشور (۸۴۹۲۰ مگاوات)

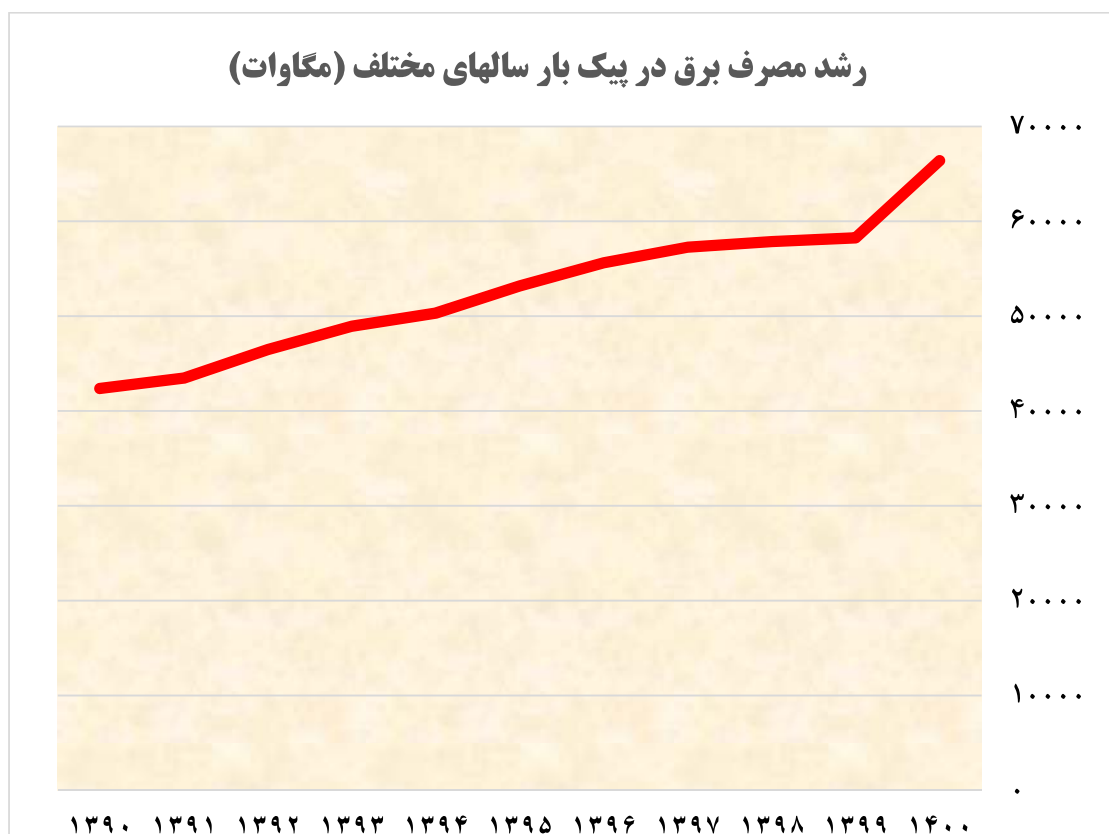
میزان بارش ها در سال آبی منتهی به خرداد سال جاری با کاهش ۳۷ درصدی نسبت به میانگین بلندمدت و تقریباً ۵۲ درصدی نسبت به میانگین سال آبی پیشین مواجه بوده است که نتیجه آن خروج ۶ هزار مگاوات از توان عملی نیروگاههای برق آبی از مدار تولید است. به همین دلیل بیش از هر زمان دیگری نگرانی‌ها از قطعی برق و خاموشی‌های مکرر در کشور به واقعیت نزدیک شده و انتظار آن می رود که وزارت نیرو با مدیریت صحیح از تهدیدات موجود نظیر مصرف زیاد برق توسط استخراج کنندگان بدون برنامه مدون و کنترل شده رمز ارز، تنش‌های قریب الوقوع آبی، راندمان ضعیف نیروگاه‌ها، تعهدهای صادراتی، عدم انگیزه بخش خصوصی و نیروگاههای کوچک مقیاس، گذر کند.

آخرین وضعیت بارش در سطح کشور

حوضه آبریز اصلی	سال آبی ۱۳۹۹-۱۴۰۰	سال آبی گذشته	متوسط ۵۲ ساله	درصد اختلاف نسبت به سال گذشته	درصد اختلاف نسبت به متوسط ۵۲ ساله
دریای خزر	۲۹۱	۴۳۴	۳۷۱	۳۳-	۲۲-
خلیج فارس و دریای عمان	۲۰۲	۴۴۱	۳۵۳	۵۴-	۴۳-
دریاچه ارومیه	۲۳۰	۲۷۶	۲۶۵	۱۷-	۱۳-
فلات مرکزی	۹۵	۲۲۷	۱۵۱	۵۸-	۳۷-
مرزی شرق	۴۳	۱۴۵	۹۹	۷۰-	۵۷-
قره‌قوم	۱۰۳	۲۸۶	۲۱۷	۶۴-	۵۳-
کل کشور	۱۴۵	۳۰۳	۲۲۹	۵۲-	۳۷-

به رغم توسعه صنعت برق کشور، با بررسی روند های بلندمدت می‌توان دریافت که صنعت برق ایران بعد از دو دهه موفقیت نسبی در ایجاد ظرفیت‌های جدید، در دهه ۹۰ شاهد افت نرخ رشد سرمایه‌گذاری در تولید برق بوده است به گونه‌ای که متوسط رشد قدرت اسمی از ۸/۵ (هشت و نیم) درصد سالانه در دهه ۸۰ به ۳/۵ (سه و نیم درصد) در دهه ۹۰ رسیده است. خاطرنشان می‌شود طی دهه مورد اشاره دو دور تحریم شدید علیه اقتصاد ایران اعمال شده است که آثار مستقیم و غیر مستقیم آن بر صنعت برق قابل توجه بوده است. کاهش رشد قدرت اسمی صنعت برق کشورمان دلایل متعددی دارد که بخش عمده آن به دلایل ساختاری این صنعت برمی‌گردد؛ عدم پرداخت مطالبات تولیدکنندگان برق، فقدان وجود نهاد تنظیم‌گر مستقل در بازار برق و مشکلات ناشی از قیمت‌های دستوری در اقتصاد برق مهمترین دلایل کاهش سرمایه‌گذاری در افزایش ظرفیت تولید برق در کشور به شمار می‌رود. با این حال نمی‌توان اثر تحریم‌ها بر عدم تحقق کامل سرمایه‌گذاری‌ها در این صنعت را نادیده انگاشت. همچنین افزایش هزینه‌های صنعت برق به دلیل افزایش نرخ ارز را نیز باید به چالش‌های این صنعت که ناشی از اعمال تحریم‌ها بوده است اضافه کرد.

مصرف برق کشور در اوج بار سالهای مختلف در دهه ۹۰ به طور میانگین سالانه ۳/۵ (سه و نیم) درصد رشد داشته است. در حالی که مصرف برق در اوج بار سال جاری به ۶۶۴۰۰ مگاوات رسید که نسبت به سال گذشته (۵۸۲۵۰ مگاوات) حدود ۱۴ درصد رشد نشان می دهد!

در صورت تداوم رشد بار مطابق روند ۱۰ سال گذشته، برای تأمین نیاز مصرف برق سالهای آتی بایستی علاوه بر تکمیل ظرفیت‌های نیروگاهی که عملیات اجرایی آنها آغاز شده است، تمهیدات ویژه ای اندیشیده شود. در حال حاضر حدود ۱۷ هزار مگاوات نیروگاه حرارتی توسط بخش خصوصی و دولتی در حال احداث است که مجموع منابع مورد نیاز برای این ظرفیت با احتساب هزینه های خطوط انتقال، توزیع و پست برق، حدود ۱۲ میلیارد یورو می باشد. تأمین این رقم از منابع ارزی داخلی بسیار بعید به نظر می رسد. در صورت تأمین منابع مالی و نیز اخذ مجوزهای قانونی، مدت زمان لازم برای احداث واحدهای نیروگاهی گازی حداقل ۲ سال و برای نیروگاه‌های سیکل ترکیبی حداقل سه سال است. بنابراین تأمین مالی به روش‌های نوین از جمله سهام کردن سایر

کشورها در این امر ضروری است. با توجه به موارد اشاره شده فوق و بررسی روند اجرای طرح های نیروگاهی با سرمایه گذاری بخش خصوصی و عدم امکان اجرای طرحهای دولتی در شرایط اقتصادی فعلی صنعت برق، چالش جدی در حوزه تولید برق کشور، توانمندسازی بخش خصوصی و استفاده از همه ظرفیت های این بخش است. همچنین حفظ و نگهداری ۸۵ هزار مگاوات ظرفیت اسمی نیروگاهی موجود نیز نیازمند تخصیص منابع لازم و اصلاح نظام اقتصادی در صنعت برق کشور است.

بر اساس حسابرسی پایان سال ۱۳۹۸، صنعت برق بیش از ۵۱ هزار میلیارد تومان به نیروگاههای بخش خصوصی، بانکها، پیمانکاران، مشاوران و تولیدکنندگان تجهیزات بدهی دارد. این درحالی است که وزارت نیرو بابت مابه التفاوت قیمت تکلیفی و تمام شده برق بیش از ۵۸ هزار میلیارد تومان از دولت طلبکار است. با پیگیری های کمیسیون انرژی و اعمال ماده ۲۳۴ قانون آیین نامه داخلی مجلس، سازمان برنامه و بودجه بخشی از مطالبات وزارت نیرو را در سال گذشته پرداخت نمود و همچنین منابع درآمدی وزارت نیرو از محل فروش برق، از واریز به حساب سازمان هدفمند کردن یارانه ها در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور مستثنی شد.

وضعیت بدهی ها و مطالبات صنعت برق (هزار میلیارد تومان)		
۵۱	۲۴	میزان بدهی صنعت برق به نیروگاههای بخش خصوصی
	۲۰	میزان بدهی صنعت برق به شبکه بانکی
	۴	میزان بدهی صنعت برق به پیمانکاران، مشاوران و تولیدکنندگان تجهیزات
	۳	سایر بدهی ها
۵۸	میزان مطالبات صنعت برق از دولت (بابت مابه التفاوت قیمت تکلیفی و تمام شده)	

اهم علل خاموشی های اخیر

- ۱- عدم توازن و تناسب بین قیمت تمام شده برق و قیمت فروش و پرداخت یارانه انرژی به مصرف کنندگان؛ حبس قیمت انرژی بر خلاف روند افزایش قیمت سایر کالاها باعث افزایش بی رویه مصرف برق و بدمصرفی آن شده است (طی ده سال گذشته میانگین رشد مصرف برق سالانه ۵ درصد بوده است)
- ۲- قیمت پایین برق، توسعه صنایع انرژی بر با بهره‌وری پایین را توجیه کرده است و در نتیجه رشد مصرف برق بر احداث نیروگاه های جدید و تولید برق پیشی گرفته است.

۳- قیمت پایین برق باعث کاهش درآمدهای صنعت برق شده و این درآمدها حتی تکافوی هزینه های تعمیر و نگهداری و بهره برداری تأسیسات موجود را هم نمی دهند. در نتیجه منعی برای احداث نیروگاه های جدید باقی نمانده است.

۴- یکی دیگر از چالش های اصلی صنعت برق، تأمین سوخت نیروگاه ها است. در زمستان ۱۳۹۹ کمبود گاز باعث خروج برخی نیروگاه های حرارتی از مدار و در نتیجه کمبود تولید برق گردید.

۵- حدود ۱۴ درصد از ظرفیت منصوبه نیروگاه های کشور برق آبی است (۱۲ هزار مگاوات)، در کشور ما که اقلیم خشک و کم بارشی دارد نباید پیک مصرف برق وابسته به نیروگاه های برق آبی و بارش باران باشد.

۶- بیش از ۳۰ درصد مصرف برق فعلی کشور (حدود ۲۲ هزار مگاوات) مربوط به سیستم های سرمایه گذاری است که اغلب آنها غیر استاندارد و پرمصرف هستند، بعنوان مثال سالانه ۳۰۰ هزار کولر گازی به شبکه برق اضافه می شوند که ۷۰ درصد آنها استاندارد نیستند.

۷- به علت عدم پرداخت مطالبات نیروگاه های خصوصی و اشکال در روند خرید تضمینی برق از نیروگاه ها، سرمایه گذاران بخش خصوصی رغبتی برای مشارکت در بخش تولید ندارند.

۸- در سال گذشته بیش از یک میلیون مشترک برق جدید وارد مدار شده و مصرف بخش صنعت نیز افزایش یافته که در نتیجه باعث افزایش حدود ۲۰۰۰ مگاواتی مصرف برق شده است.

۹- کاهش حجم مخازن آب نیروگاه های برقی باعث کاهش بارندگی ها باعث از دست دادن حدود ۶ هزار مگاوات از ظرفیت تولید نیروگاه های برق آبی گردید.

۱۰- افزایش ناگهانی مصرف برق به دلیل گرمای زودرس امسال نسبت به سالهای گذشته.

۱۱- بالا بودن تلفات شبکه توزیع برق کشور؛ تلفات برق در شبکه برق کشورهای توسعه یافته کمتر از ۵ درصد است در حالیکه این رقم برای شبکه برق ایران حدود ۱۰ درصد است. کاهش تلفات برق را اصطلاحاً برق مجازی می نامند. هر یک درصد کاهش تلفات موجب افزایش ۸۰۰ مگاواتی ظرفیت برق کشور می شود.

۱۲- یکی دیگر از عوامل افزایش مصرف، دستگاه های استخراج رمزارز است که با توجه به ثبات مصرف برق آنها در همه ساعات ایام سال، باعث افزایش مصرف و کمبود برق در زمستان سال ۱۳۹۹ نیز شدند. تخمین دقیقی از میزان مصرف غیرمجاز برق برای استخراج رمزارزها وجود ندارد اما برآوردها حداقل ۲۰۰۰ مگاوات را نشان می دهند.

۱۳- عدم تحقق کامل تکالیف قانونی توسط دولت و وزارت نیرو؛ به عنوان مثال در ماده (۴۸) قانون برنامه ششم توسعه دولت مکلف شده: از طریق وزارت نیرو در طول اجرای برنامه توان تولید برق کشور را تا بیست و پنج

هزار مگاوات از طریق سرمایه‌گذاری مؤسسات عمومی غیردولتی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و یا منابع داخلی شرکتهای تابعه یا به صورت روشهای متداول سرمایه‌گذاری افزایش دهد. بررسی های کمیسیون انرژی نشان می دهد طی چهار سال ابتدای برنامه ششم حدود ۱۲ هزار مگاوات از طرح های وزارت نیرو در این زمینه به بهره برداری رسیده و ۱۷ هزار مگاوات نیز در حال اجراست که حدود ۲ هزار مگاوات آن تا پایان برنامه ششم توسعه (سال ۱۴۰۰) به بهره برداری خواهد رسید.

راهکارهای و پیشنهادات رفع موانع و مشکلات صنعت برق کشور

راهکارها و پیشنهادات کوتاه مدت

- ۱) تشکیل اتاق فرمان رسانه ای با حضور نماینده وزارت نیرو در سازمان صدا و سیما و اطلاع رسانی لحظه ای تولید و مصرف برق به مردم و نیز آگاهی بخشی برای مدیریت مصرف برق
- ۲) الزام استانداران به تعطیلی ادارات در شهرهای گرمتر از ۵۰ درجه و نیز جابجایی ساعات کار در سایر شهرها
- ۳) تعطیلی پنج شبه های تمامی ادارات در سراسر کشور تا پایان شهریور سال جاری
- ۴) اعلام تعطیلی رسمی و سراسری در استانهای جنوبی با وضعیت قرمز کرونایی توسط استانداران به گونه ای که هر هفته تا پایان مرداد ۱۴۰۰ دو استان تعطیل باشند.

- ۵) اولویت بندی تأمین برق شرکت ها و کارخانجات بزرگ صنعتی که دارای مصرف برق زیادی هستند به تشخیص وزارت نیرو و هماهنگی وزارت صمت در جهت کاهش مصرف برق آنها تا پایان روزهای اوج مصرف برق در کشور
- ۶) انجام تعمیرات اساسی و تعطیلات تابستانی پیش از موعد کارخانجات بزرگ صنعتی تا پایان مرداد و تعطیلی نوبتی این واحدها
- ۷) الزام کلیه صنایع از جمله پالایشگاهها، پتروشیمی ها، فولاد، شهرک های صنعتی و ... که دارای مولدهای برق هستند به تولید برق با حداکثر توان و تحویل مازد برق مصرفی خود به شبکه سراسری برق
- ۸) تشویق کشاورزان به رعایت برنامه وزارت نیرو برای خاموش کردن چاه های کشاورزی در ساعات پیک و ارائه مشوق های تعرفه ای برای روشن کردن چاه های آب در ساعات شب
- ۹) خاموشی کامل سیستم های سرمایه‌گذاری ادارات و دستگاههای اجرای در مناطق غیر گرمسیر
- ۱۰) قطع برق ادارات و دستگاههای اجرایی پر مصرف و سایر مشترکینی که با توجه منطقه جغرافیایی از سقف مشخصی برق بیشتری مصرف می کنند با نظارت و گزارش دهی بسیج ادارت
- ۱۱) خاموشی کامل سیستم سرمایه‌گذاری در کلیه ادارات و دستگاههای اجرایی در ساعات غیرکاری با نظارت و کنترل بسیج و حراست ادارات
- ۱۲) تکلیف به وزارتخانه ها، دستگاه های اجرایی، مراکز نظامی و شهرداریها برای استفاده از مولد های برق اضطراری خود و تکلیف به وزارت نفت برای تأمین سوخت مولدهای دستگاههای فوق
- ۱۳) هماهنگی وزارت نیرو با وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم در اعمال جداول خاموشی احتمالی و جلوگیری از بروز مشکل برای آزمونهای سراسری و کلاسهای غیرحضوری دانشگاههای کشور
- ۱۴) قطع کامل برق مراکز استخراج رمز ارز (اعم از مجاز و غیر مجاز، دارای مجوز از وزارت نیرو، وزارت صمت و ...) تا اطلاع ثانوی و قطع برق و جریمه کلیه مشترکینی که در پوشش انشعابات خانگی، صنعتی، کشاورزی و تجاری اقدام به استخراج رمز ارز می کنند. اطلاع رسانی سازمان صدا و سیما در خصوص ارائه گزارشهای مردمی به ستاد خبری وزارت اطلاعات (۱۱۳)، ستاد خبری سازمان اطلاعات سپاه (۱۱۴) و نیروی انتظامی (۱۱۰) و ارائه پاداش به گزارش های مردمی در خصوص مراکز و واحدهای استخراج رمز ارز

- ۱۵) پرداخت سریع مطالبات نیروگاههای مقیاس کوچک (تولید پراکنده) و جلب مشارکت ایشان از طریق اصلاح قراردادهای و تأمین گاز این نیروگاهها به منظور وارد کردن ۳۰۰ مگاوات برق تولیدی این نیروگاهها
- ۱۶) اولویت مصرف برق صادراتی به نیازهای داخلی تا پایان روزهای اوج مصرف و مذاکره برای واردات برق از کشورهای همسایه
- ۱۷) تأمین سریع مولدهای دیزل کوچک برای چاه های تأمین آب شرب شهرها با ترک تشریفات با مسئولیت استاندارد، سازمان برنامه و بودجه، دستگاه اجرای ذریبط، دیوان محاسبات، سازمان بازرسی در هر استان
- ۱۸) الزام سازمان پدافند غیرعامل به بررسی دقیق و نظارت بر مصون بودن مراکز حیاتی و حساس کشور از خاموشی ها
- ۱۹) کاهش روشنایی معابر شهری و برون شهری بجز موارد ضروری به تشخیص وزارت نیرو و تمهید لازم برای نصب صفحات خورشیدی جهت چراغ های راهنمایی و رانندگی

راهکارها و پیشنهادات میان مدت و بلند مدت

- ۱) اصلاح ساختار حکمرانی انرژی در کشور بمنظور سیاست گذاری چابک، منسجم و هماهنگ در حوزه انرژی
- ۲) تسهیل سرمایه گذاری
- الف) اصلاح قراردادهای خرید تضمینی سرمایه گذاران برای ایجاد توازن مالی مناسب برای سرمایه گذاری در عرصه نیروگاهی
- ب) پرداخت تسهیلات ریالی از صندوق توسعه ملی به سرمایه گذاران و عقد قرارداد متناسب با سازندگان نیروگاهی کشور
- ج) تداوم اجرای بند «ز» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال جاری در سال ۱۴۰۱ و تسری به صنایع با دیماند قراردادی بیش از ۱ مگاوات و هدایت مصرف کنندگان مخصوصاً صنایع بزرگ انرژی بر به سرمایه گذاری در ایجاد ظرفیت جدید نیروگاهی و خود تأمین شدن
- د) افزایش مدت قراردادهای خرید تضمینی برق به طوری که امکان بازپرداخت تسهیلات ارزی نیروگاه هایی که با منابع صندوق توسعه ملی احداث شده اند فراهم شود
- ه) تفویض اختیارات شورای عالی نظام فنی به وزیر نیرو و تشکیل کارگروه وزارتی رفع معضلهای قراردادهای متوقف با حضور نماینده نهاد صنفی مرتبط

۳) تأمین منابع مالی

الف) واگذاری نیروگاه های خارج از شمول واگذاری توسط سازمان خصوصی سازی و پیش بینی منابع و مصارف آن در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

ب) تسهیل استفاده از ظرفیت های بازار سرمایه نظیر صندوق پروژه، شرکت پروژه و مشارکت عمومی و خصوصی برای تأمین منابع سرمایه گذاری در توسعه ظرفیت تولید برق

ج) تأمین منابع برای احداث نیروگاه های جدید توسط شرکت های دولتی صنعت برق از محل صندوق توسعه ملی و اخذ مجوزهای لازم از شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه

د) هدایت منابع حاصل از اجرای بند «ز» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور به صورت اختصاصی به صنعت برق برای اجرای طرح های توسعه شبکه برق، بهینه سازی مصرف و خرید تضمینی برق

ه) تسویه بدهی قطعی شده شرکت های دولتی با بخش خصوصی از دارایی های جاری شرکت ها و استفاده از اوراق خزانه اسلامی برای تسویه بدهی ها و تهاتر و نیز الزام شرکت های دولتی به گشایش اعتبار اسنادی داخلی برای قراردادهای با پیمانکار بخش خصوصی

۴) بهینه سازی مصرف

الف) اجرای مصوبه شورای اقتصاد برای تعویض یک میلیون کولرگازی و پیش بینی منابع لازم برای سهم سازمان هدفمند کردن یارانه ها و شرکت توانیر به ترتیب در تبصره های ۱۴ و ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

ب) استفاده از نیروگاه های تولید پراکنده در محل های مصرف توأمان برق و حرارت

ج) اجرای کامل طرح هوشمند سازی کنتور های برق از طریق ابلاغ طرح های تشویقی، قطع برق مشترکین پر مصرف و الزام ایشان به نصب کنتور هوشمند.

د) تبدیل نیروگاه های گازی به سیکل ترکیبی و افزایش راندمان نیروگاه های کشور از ۳۲ درصد به ۶۵ درصد

ه) تبلیغات مستمر مدیریت و صرفه جویی و کاهش مصرف (با اعتبارات ملی و تکلیفی برای صدا و سیما)
و) تشدید سخت گیریها برای مدیریت مصرف و نوسازی تجهیزات در ساختمانها و اماکن دولتی و تشدید نظارت های مردمی و همچنین مشارکت دادن شرکت های خدمات انرژی و الزام دستگاهها به تأمین هزینه ها از محل بودجه و منابع داخلی

- (۵) اصلاح نظام حکمرانی صنعت برق از طریق تأسیس نهاد مستقل تنظیم گر بخش برق به فوریت؛ تا ضوابط مالی مشخصی برای قیمت گذاری خرید برق نیروگاههای در بازار برق و بورس انرژی تدوین شود به طوری که تعدیل سقف قیمت انرژی و نرخ پایه آمادگی، بر اساس تغییرات نرخ ارز و تورم تضمین شود.
- (۶) تأمین ارز مورد نیاز برای نیروگاههای در حال احداث و در حال تعمیر و نیز قطعات و تجهیزات نیروگاهی و تسریع در ترخیص و واردات این اقلام؛
- الف) تعیین تعرفه های مربوط به تجهیزات و قطعات وارداتی مورد نیاز نیروگاهها و اجازه واردات بدون انتقال ارز آنها صرفاً تا پایان سال و به میزان ۵۰۰ میلیون دلار
- ب) معافیت یا کاهش تعرفه گمرکی واردات تجهیزات بند الف (به شرط تعیین تعرفه و مبلغ کل واردات) تا پایان سال جاری
- ج) ترخیص کلیه قطعات و تجهیزات بند الف که در گمرکات قرار دارد بدون الزام به ارائه اعلامیه تأمین ارز و کد ساتا و صرفاً با تأیید وزیر یا معاون برق وزیر نیرو
- د) الزام به نظارت سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان جهت بکارگیری قطعات بند الف در نیروگاهها و تأیید خود مصرفی قطعات وارداتی این بند
- ه) الزام کارگروه تنظیم بازار به معافیت از پرداخت هرگونه مابه التفاوت نرخ ارز حواله های ارزی صادره مربوط به آن دسته از کالاهای بند الف که مشمول پرداخت هرگونه مابه التفاوت نرخ ارز شده اند و کالاهای آنها تاکنون ترخیص نشده است به شرط ترخیص و ارائه پروانه گمرکی تا پایان مرداد سال جاری
- و) اجازه استفاده از منابع ارزی بانکها جهت واردات موضوع بند الف
- ز) اجازه گشایش اعتبار تا سقف یک میلیارد دلار جهت واردات توربین های کلاس F و H به شرط ارائه قبض انبار تا پایان سال جاری از محل صندوق توسعه ملی
- (۷) اجرای قوانین در صنعت برق
- الف) عمل به تکالیف احکام قانون برنامه ششم توسعه کشور علی الخصوص ماده ۴۸ (افزایش توان تولید برق تا بیست و پنج هزار مگاوات)، ماده ۴۹ (تشکیل بازار منطقه ای و تبدیل کشور به قطب (هاب) منطقه ای برق و ماده ۵۰ (رساندن سهم انرژی های تجدیدپذیر به ۵ درصد ظرفیت برق کشور)
- ج) اجرای دقیق ماده ۶ قانون حمایت از صنعت برق کشور
- د) تداوم خارج شدن منابع حاصل از فروش برق از تبصره ۱۴ قانون بودجه سال های آینده

ه) اجرای ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و پرداخت منافع صرفه جویی طرح های بهینه سازی و ایجاد نیروگاه های با راندمان بالا

و) اجرای دقیق احکام قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی

ز) اجرای دقیق بند «ی» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور (تحويل سوخت صرفه جویی شده یا حواله آن در نیروگاه های تجدیدپذیر جهت عرضه در بورس انرژی)

۸) افزایش سهم انرژی های تجدیدپذیر علی الخصوص انرژی خورشیدی و بادی در سبد برق کشور با استفاده از ظرفیت های قانون برنامه ششم توسعه و افزایش اعتبارات در قوانین بودجه سنواتی و اخذ عوارض توسعه اینگونه انرژی ها از مشترکین پرمصرف، رفع مشکلات گمرکی و بانکی مربوطه و اولویت تخصیص ارز، جلب مشارکت و سرمایه گذاری شرکت های خارجی در احداث مزارع بزرگ خورشیدی و اجازه صادرات برق در ایام غیر پیک.

۹) جلب مشارکت شرکت های خارجی برای سرمایه گذاری و ساخت نیروگاه های کلاس F و H در مناطق مرزی و اجازه صادرات برق به ایشان در ایام غیر پیک

۱۰) اصلاح تعرفه های برق و افزایش بهای برق برای پله های بالای الگوی مصرف و لحاظ کردن جریمه های زیست محیطی برای مشترکین پرمصرف

۱۱) کاهش سالانه یک درصد اتلاف انرژی در بخش تولید، انتقال، فوق توزیع و توزیع تا رسیدن به تلفات ۵ درصدی شبکه برق

۱۲) تسریع در تکمیل واحد های دوم و سوم نیروگاه اتمی بوشهر و برنامه ریزی سوخت گذاری واحد یکم در پاییز هر سال

۱۳) برنامه ریزی برای انجام تعمیرات اساسی صنایع بزرگ در ایام تابستان و اوج مصرف برق

۱۴) برنامه ریزی برای انجام تعمیرات اساسی نیروگاهها در اوایل پاییز و اوایل بهار

۱۵) تنوع بخشی به شرکت های داخلی نیروگاه ساز و جلوگیری از انحصار در این بخش. در حال حاضر به علت عدم توانمند سازی شرکت های متعدد نیروگاه ساز، بخش زیادی از طرح های نیروگاهی کشور علی رقم دریافت منابع از صندوق توسعه ملی و بانکها، به بهانه های فنی و مالی معطل مانده است. چنانچه این نیروگاهها در مهلت مقرر به مدار تولید وارد می شد بخش اعظم خاموشی های اخیر قابل رفع شدن بود.

پیشنهادات کمیسیون انرژی جهت تصویب

ماده (۱) وزارت نیرو موظف است از طریق سازمان ساتبا و شرکت های زیرمجموعه، با اجرای طرح های بهینه سازی مصرف برق با اولویت کولرهای آبی و گازی، سامانه های روشنایی و کاهش تلفات شبکه برق، سالانه حداقل یک درصد مصرف برق را کاهش دهد. میزان سوخت صرفه جویی شده حاصل از اجرای طرح های بهینه سازی بر اساس سازوکار ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به سرمایه گذاران این طرح ها اعطا می شود.

ماده (۲) وزارت نفت تأدیه تعهدات دولت بابت طرح های بیع متقابل نیروگاهی از محل تحویل نفت خام و میعانات گازی صادراتی در چارچوب بند (ی) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ را در اولویت قرار دهد.

ماده (۳) وزارت نفت مکلف است مخازن سوخت مایع نیروگاه ها را تا پایان آبان ماه تکمیل کند.

ماده (۴) وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است برای تأمین برق پایدار مشترکان صنعتی اقدام به احداث حداقل ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تا سال ۱۴۰۴ کند. وزارت نیرو موظف است برق تولیدی این صنایع را منتقل کرده و از تأمین برق آنها پشتیبانی کند. برق مازاد نیروگاه های فوق در بورس انرژی و یا به صورت قرارداد دوجانبه قابل فروش است. وزارت نفت مکلف است سوخت مورد نیاز نیروگاه های مذکور را تأمین کند.

ماده (۵) به منظور تکمیل واحدهای بخار نیروگاههای سیکل ترکیبی، وزارت نفت در چارچوب ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، گواهی صرفه جویی به سرمایه گذاران این طرح ها واگذار می کند. گواهی صرفه جویی قابل عرضه در بورس انرژی بوده و دارنده آن می تواند معادل ارزش آن نفت خام و میعانات گازی صادراتی از وزارت نفت دریافت کند.

ماده (۶) دولت مکلف است با پیشنهاد وزارت نیرو ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، پراخت یارانه به مصارف خانگی را در قالب پله های افزایشی (IBT) برای مصارف خانگی و تجاری بالاتر از الگوی مصرف محدود کند.

تبصره: الگوی مصرف برق خانگی در هر شهرستان برابر با سطحی از مصرف است که ۷۵٪ مشترکان خانگی آن شهرستان در دوره مشابه سال قبل کمتر از آن مصرف کرده اند.

ماده (۷) بهای برق مشترکین صنعتی بر اساس متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ECA) با توجه به سوخت مصرفی نیروگاه ها و هزینه ترانزیت تعیین و دریافت می شود.

ماده (۸) ارائه گواهی ظرفیت نیروگاهی برای کلیه متقاضیان انشعاب دیماندی یک مگاوات و بالاتر (اعم از مشترک جدید و افزایش ظرفیت انشعاب موجود) الزامی است.

ماده ۹) به منظور تداوم بهره مندی بخش خصوصی از تسهیلات صندوق توسعه ملی به منظور احداث نیروگاه ها، نرخ سود تسهیلات پرداختی از منابع این صندوق به سرمایه گذاران این پروژه ها ۲ درصد تعیین می شود.

ماده ۱۰) سازمان برنامه و بودجه مکلف است در لوایح بودجه سنواتی، ردیف مشخصی را تحت عنوان «تعهدات دولت بابت مابه التفاوت قیمت های تمام شده و تکلیفی فروش برق» پیش بینی کند.

ماده ۱۱) دولت مکلف است با پیشنهاد وزارت نیرو اقدام به تدوین راهکار مناسب جهت حل مشکل بازپرداخت تعهدات ارزی صندوق توسعه ملی مرتبط با تسهیلات نیروگاه های بخش خصوصی و پیگیری از طریق مراجع ذیصلاح نماید.

ماده ۱۲) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و صندوق توسعه ملی پرداخت صورت وضعیت های تأیید شده طرح های نیروگاهی گشایش شده قبلی از محل تسهیلات صندوق توسعه ملی توسط شبکه بانکی را در اولویت قرار دهند.

ماده ۱۳) گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون کلیه تجهیزات صنعت برق را از گمرکات کشور ترخیص کند.

ماده ۱۴) صندوق توسعه ملی تأمین منابع مالی طرح های نیروگاهی معرفی شده توسط وزارت نیرو برای اعطای تسهیلات به سرمایه گذاران بخش خصوصی متقاضی احداث نیروگاه را در اولویت قرار دهد.

ماده ۱۵) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است خطوط اعتباری جدید در کشورهای مختلف از جمله چین برای تأمین مالی خارجی طرح های نیروگاهی از جمله طرح های معرفی شده صنعت برق ایجاد کند.

ماده ۱۶) دولت مکلف است کلیه فعالیت های استخراج رمزارز در کشور را تا زمان تقدیم لایحه ساماندهی صنعت استخراج رمزارز متوقف کند.